

saar, at han ikke vilde være med til at løsne de Baand, som nu bestaae med Hensyn til Fæstegaardes Overdragelse til Brug, men at han ligesaa vilde være med til at stærpe disse indskrænkende Bestemmelser. Jeg skal dertil svare, at, dersom det ærede Medlem i 1861, da Loven af 19de Februar 1861 blev behandlet, havde fremført denne Mening, da vilde det have havt en meget stor Betydning, navnlig dersom mange Andre havde sluttet sig til den Betragtning; men det forekommer mig rigtignok, at, efterat man igjennem Loven af 19de Februar i en saa overordentlig væsentlig Grad har strammet de Baand eller forøget de Indskrænkninger, som hvilede paa Overdragelsesretten af Fæsteeiendom, saa kan der virkelig ikke nu reises nogen principiel Modstand mod en forholdsvis saa ringe Indskrænkning i Overdragelsen af Bondejord til Forpagtning som den, hvorpå der her er Tale. Langt bedre kan jeg forstaae det Standpunkt, hvorpå den ærede 1ste Landsthingsmand for 9de Kreds (N. Rasmussen) stiller sig. Jeg kan forstaae, at han ikke samstemmer med Bestemmelserne i denne Lov, fordi de efter hans Mening have en for ringe Betydning. I mine Tanker have de rigtignok kun en ringe Betydning ligeoverfor dem, der hidtil kun have brugt Forpagtningsfriheden i Genhold til Forordningen af 1792 saaledes, som denne efter min Overbeviisning bør bruges, hvorimod, de sikkert kunne have ikke liden Betydning ligeoverfor de Enkelte, som have brugt denne Forpagtningsfrihed paa en anden Maade. — Naar jeg for til Støtte for min Formening om, at Forudbetalinger i Reglen — der er jo ingen Regel uden Undtagelse — ikke ere hensigtsmæssige, anførte, at det atter og atter er fremkommet som en Anke mod det gamle Fæstevæsen, at det netop tilstede saadanne Forudbetalinger, saa troer jeg, at jeg havde fuldkommen Ret deri. Hvad jeg ved Siden deraf troer at kunne anføre, og som forekommer mig maa have ligesaa stor Betydning som de theoretiske Betragtninger, som det ærede kongevalgte Medlem (Fischer) fremsatte

angaaende Capitalens henholdsvis Nytte for den One eller for den Anden, det er den daglige Erfaring, man dog har om, hvorledes de fuldstændig frie Contracter om Overdragelse af Jord blive afsluttede. Det forekommer mig, at, dersom saadanne Forudbetalinger i Virkeligheden under sædvanlige Forhold vare i begge Parters Interesse, saa maatte vi meget hyppig træffe paa dem i de mangfoldige frie Contracter, der afsluttes om Jords Overdragelse; men jeg troer at turde paaberaabe mig Erfaringen, naar jeg siger, at det er ganske overordentlig sjeldent, at Forudbetaling præsteres, undtagen netop hvor Overdragelsen angaaer Fæstegaarde; hvor der overdrages anden Jord, det være sig Hovedgaardsjord eller forpagtningsfri Bondejord til Brug, troer jeg, som sagt, at det er ganske overordentlig sjeldent, at Forudbetaling betinges. Dette Erfaringens B'dnesbyrd forekommer mig at veie fuldt saameget som de Beregninger, man ellers kan opstille.

Lehmann: Jeg er bange for, at den ærede Indenrigsminister misforstod en tidligere Uttring af mig. Jeg anførte, at selv de, der allerivrigst kæmpede for Fæstevangsloven, ingenlunde med Glæde imødesaae den Mulighed, at den skulde komme til directe Anvendelse, men væsentlig satte deres Haab til individuelle Salg mellem Mand og Mand, og at det kun var Billigheden dertil, som trængte til den Medhjælp, som laa i Udsigten til Evangsens Anvendelse; saa man har altjaa allerede dengang fuldkomment havt Die for, at Evangslovens bedste Frugt vilde være den, at dens umiddelbare Anvendelse blev gjort overflødig. Søvrigt har jeg for mange Aar siden her udtalt, at efter min Mening maatte denne Lei nu forlades, fordi det havde vist sig, at den var upracticabel, og jeg har dengang gjort Rede for denne min Mening. — Hvad det andet Spørgsmaal angaaer, er det min Overbeviisning, at den bedste Anvendelse for den Capital, en tiltrædende Forpagter har, er den at bruge den som Driftscapital; men paa den anden Side troer jeg dog, at den ærede Indenrigs-